

Zvon pro slavnostní vyzvánění

Při přípravách oslav výročí narození královny Marie Terezie na státním zámku Konopiště se ukázalo, že před slavnostní mší v předvečer 274. výročí korunovace Marie Terezie českou královnou (= 12. května 1743) není čím zvonit. Zámecké kapli sv. Huberta byl totiž v poslední světové válce zabaven zvon. Od té doby, jak v období „temna“, tak i poté, až do dnešních dní jej vlastně ani nikdo nepostrádal.

Pražští zvoníci svatovítští byli v dubnu letošního roku osloveni, zda nevědí o nějakém zvonu, který by se dal pro oslavy výročí narození Marie Terezie na státním zámku Konopiště zapůjčit. Ukázalo se, že to v zemích českých, kde při válečných rekvizicích přišel stát o desetitisíce zvonů, zvonků a zvonečků, není až tak jednoduché. Nemožné se však stalo skutečností a již za pár dní bude z věže nad zámeckou kaplí po dlouhých desetiletích opět slyšet hlas zvonu.

Jedná se o zvon do jisté míry symbolický a také netradiční. Symbolický proto, že byl ulit v roce 1918 na oslavu konce I. světové války, což dokládá i jediný nápis na zvonu – SIEGESGLOCKE, česky Zvon vítězství. Netradiční proto, že se jedná o ocelolitinový zvon, zatímco běžné zvony jsou odlévány z tzv. zvonoviny – slitinu mědi a cínu. Zvon byl odlit v Chabařovických železárnách a zavěšen na dosud neznámém místě. Poté se nacházel kdesi v Podkrušnohoří až své místo našel v depozitáři biskupství litoměřického.

Zvon je zapůjčen se závěsem a srdcem. Srdce má kulovou pěst o průměru 6 cm, výpusť o délce 10 cm a celkovou délku 60 cm. Hlava závěsu zvonu je dubová s kováním a roztečí čepů 60 cm. Zvon je určen výhradně k ručnímu zvonění. Ke zvonění slouží železná páka o délce 32 cm na jejímž konci je navázáno pŕpalcové konopné lano.

Zvon je umístěn na původní dubové zvonové stoličce ve věži přímo nad kaplí sv. Huberta (severovýchodní strana zámku). Základním prvkem zdejší konstrukce jsou trámy sestavené do trojúhelníku, které nesou jak zvon, tak i tvoří obvodový plášť. Tato konstrukce umožňuje statické i dynamické upevnění zvonu. Je vyrobena z dubového dřeva, je vystavěna stabilně, aby vzdorovala silám převrácení či torze, ve všech spojích je pevná a nevykazuje žádné vůle. Podle odborného posudku stávající zvonová stolice rozměrově umožňuje osazení zvonem až do hmotnosti 200 kg. Limitujícím faktorem je ovšem také rozpětí, které je 73 cm

Za účelem dočasného zavěšení na zvonovou stoličci zámecké věže prošel zvon restaurátorskou péčí, kterou mu zajistil restaurátor Michael Měšťan se svým týmem odborníků na zvony, který má základnu nedaleko Prahy.

Za zapůjčení zvonu patří poděkování Biskupství litoměřickému, a to jmenovitě biskupovi Mons. Mgr. Janu Baxantovi, generálnímu vikáři Mons. ICLic. Mgr. Martinu Davídkovi a diecéznímu kampanologovi a organologovi Mgr. Radkovi Rejškovi. Ruční zvonění budou prováděna pod patronátem zvoníků a zvonířek spolku Pražští zvoníci svatovítští – Campanarii Sancti Viti Pragenses.

Konopiště 6.5.2017

Zvon vítězství –parametry:

Charakteristika: ocelolitinový zvon se závěsem a srdcem.

Průměr zvonu 55 cm, výška zvonu 65 cm, hmotnost zvonu asi 75 kg

Nápis: SIEGESGLOCKE 1918.

srdce s kulovou pěstí o průměru 6 cm a výpustí o délce 10 cm, celková délka srdce 60 cm, srdce je zavěšeno na železném oku uvnitř zvonu, konec dřívku stočen do závěsného oka srdce.

Ladění: dosud neměřeno

Hlava závěsu dubová (rozteč 50 cm) s kováním, rozteč čepů 60 cm, průměr čepů 25 mm (původně 30 mm). Železná páka o délce 32 cm. Lano konopné o průměru 12 mm.

Výroba: Chabařovické železářny, 1918

Přílohy:

Pamětní zvon z roku 1918 zapůjčený ke zvonění při oslavách 300. výročí narození královny Marie Terezie na státním zámku Konopiště – stav zvonu před očištěním a konzervací.

Tentýž zvon po zásahu restaurátora po očištění (opískování...), konzervaci (voskování a patinace povrchu) a úpravě a opravě dubové hlavy a kování.

Zvon vítězství zapůjčený ke zvonění při oslavách 300. výročí narození královny Marie Terezie na státním zámku Konopiště a první zvon od II. Světové války zavěšený ve věži konopištského zámku. Instalace proběhla 4. května a první zvonění bude při slavnostní mši dne 11. května 2017 a kterou bude celebrovat opat Královská kanonie premonstrátů na pražském Strahově J. M. Mgr. Michael Josef Pojezdný O. Praem.

Severovýchodní věž přímo nad kaplí sv. Huberta na státním zámku Konopiště má po více než 72 letech opět zvon. Je jím dočasně zapůjčený zvon z roku 1918. Zvon se součástí inventáře depozitáře biskupství litoměřického, restauroval jej mistr restaurátor zvonů Michael Měšťan a výpůjčku zorganizoval spolek Pražští zvoníci svatovítské – Campanarii Sancti Viti Pragenses ve spolupráci s kurátorem zámeckých oslav panem Jindřichem Forejtem a litoměřickým diecézním kampanologem panem Radkem Rejškem.